

Malý Háj

Měřítko: 1:28 800

Výškopis: Lehmannovy šrafy

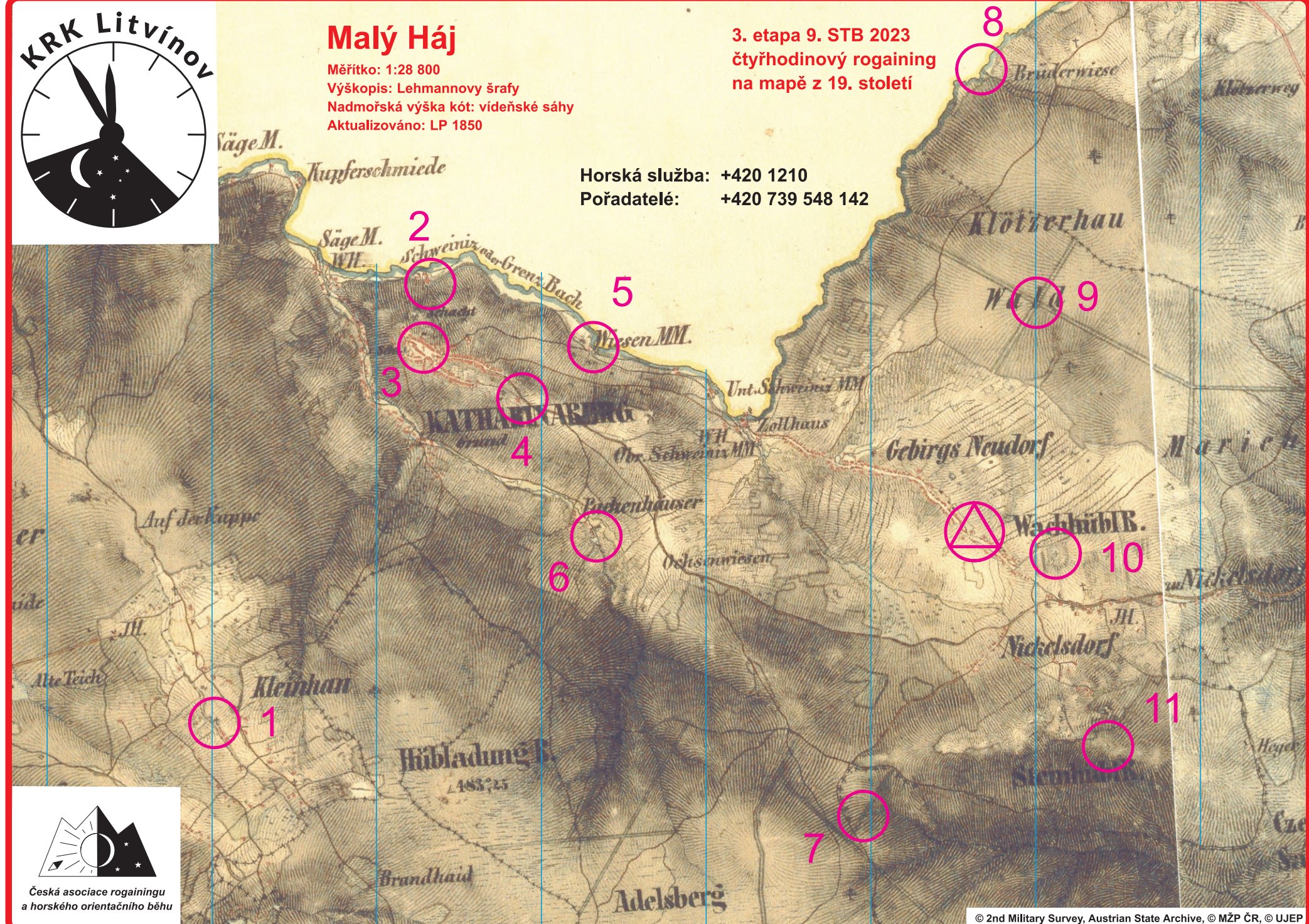
Nadmořská výška kót: videňské sáhy

Aktualizováno: LP 1850

3. etapa 9. STB 2023
čtyřhodinový rogaining
na mapě z 19. století

Horská služba: +420 1210

Pořadatelé: +420 739 548 142

Česká asociace rogainingu
a horského orientačního běhu

Kontrola č. 1 – Malý Háj, Kostel Nejsvětější Trojice

Ves ležící 3 km na jih od Hory Svaté Kateřiny se původně jmenovala Kleinhain, což odráželo skutečnost, že osadu tvořilo jen pár domků, roztroušených po odlesněné, mírně zvlněné náhorní plošině uprostřed lesů v nadmořské výšce 848 m. Český název Malý Háj se začal používat až za první republiky, předtím bývala osada česky nazývána Malý Hán, což byla zkomolenina německého Kleinhain.

První osadníci, původem z Vestfálska, sem přišli na pozvání majitele panství Červený Hrádek někdy na začátku 16. století. Všem byl přidělen kus lesa, který měli přeměnit v pole. To později přešlo do jejich majetku. Zároveň se živili výrobou dřevěného uhlí.

Za třicetileté války tu tábořil švédský vojenský oddíl, jehož vojáci na zpáteční cestě z Čech onemocněli tyfem. V roce 1846 údajně našli dva chlapci, kteří pásli pod Kamenným vrchem (včerejší kontrola č. 1) dobytek, hrnec se stříbrnými mincemi, tzv. švédský poklad. Od 19. století se většina zdejších obyvatel živila jako lesní dělníci, přičemž vytěžené dřevo vyváželi do sousedního Saska.

Když v roce 1766 císař Josef II. cestoval po Krušných horách, navštívil také Malý Háj. Během uvítání mu místní obyvatelé spolu se sousedy z blízkých Rudolic a Lesné popsali zdejší kruté zimy, které dětem nedovolují docházet za výukou do Hory Svaté Kateřiny, a poprosili císaře o zřízení školy. Panovník jim slíbil nejen školu, ale též kostel.

Škola byla postavena velmi brzy a svému účelu sloužila až do vyhoření v červenci 1894. V září 1895 byla zprovozněna nová jednopatrová školní budova, která stojí dodnes. Jenom všichni její potenciální žáci už museli vystudovat v Německu.

Stavbu kostela Nejsvětější Trojice zbrzdila válka o dědictví bavorské a problémy se stavebním materiálem, byla dokončena až roku 1783. Jeho výzdobu zajistil rovněž Josef II., který sem ze zrušeného kláštera v Lounech nechal převézt hlavní oltář s obrazem svaté Trojice, obklopené bílými dřevěnými figurami 14 pomocníků v téměř životní velikosti. Obraz sv. Josefa s Jezulátkem, lemovaný vyřezávaným rámem s motivy vinné révy, který v Lounech visel nad oltářním obrazem, musel být kvůli nižšímu stropu zdejšího kostela snesen a byl použit v postranním oltáři. Z lounského kláštera pochází také kazatelna a varhany.

Po vysvěcení v roce 1791 až do roku 1949 fungoval svatostánek jako jedno z center kulturního života v obci. Později přestal být udržován a chátral, až koncem 90. let 20. století se dočkal postupných oprav. Poblíž kostela se nachází fara a zdí obehnaný hřbitov s márnicí.